

سه شنبه ۱۴ مرداد ۱۴۰۴
وطن امروز | شماره ۴۲۸۲

فرهنگ و هنر

به عبارت دیگران

زیارت اربعین ستون ولایت است

امام حسن عسکری (ع) فرمودند: «شانه‌های مؤمن و شیعیه ۵ چیز است: اقامه نماز - پنجاه و یک رعت، زیارت اربعین

حسینی، انگشتر در دست راست کردن، سجده بر خاک و بلند گفتن بسم‌الله الرحمن الرحیم». مراد از نماز ۵۱ رعت، همان ۱۷ رعت نماز واجب روزانه به اضافه نمازهای نافله است که جبران کننده نقص و ضعف نمازهای واجب است؛ بویژه اقامه «هماز شب» در سحر که بسیار مفید است. نماز ۵۱ رعت به شکل مذکور از مختصات شیعیان و ارمغان معراج رسول خدا (ص) است. شاید سر ستودن نماز به وصف معراج مؤمن این باشد که دستورش از معراج آمده است و نیز انسان را به معراج می‌برد. موارد دیگری نیز که در روایت یاد شده، همگی از مختصات شیعیان است زیرا فقط شیعه است که سجده بر خاک دارد و نیز غیر شیعه یا بسم‌الله الرحمن الرحیم را نمی‌گویند یا آهسته تلفظ می‌کنند. همچنین شیعه است که انگشتر به دست راست کردن و نیز زیارت اربعین حسینی را مستحب می‌داند. مراد از زیارت اربعین، زیارت ۴۰ مؤمن نیست؛ زیرا این مسأله اختصاص به شیعه ندارد و نیز «الف و لام» در کلمه «الاربعین»، نشان می‌دهد که مقصود امام عسکری (ع) اربعین معروف و معهود نزد مردم است. اهمیت زیارت اربعین، تنها به این نیست که از نشانه‌های ایمان است، بلکه طبق این روایت در ردیف نمازهای واجب و مستحب قرار گرفته است. بر پایه این روایت، همان‌گونه که نماز ستون دین و شریعت است، زیارت اربعین و حادثه کربلا نیز «ستون ولایت» است. به دیگر سخن، بر اساس فرموده رسول خدا (ص): عصاره رسالت نبوی (ص) قرآن و عترت است؛ «ای تارک فیکم الثقلین... کتاب‌الله و... عترتی اهل بیتی». عصاره کتاب الهی که دین خداست، ستونی دارد که نماز است و عصاره عترت نیز ستونش «زیارت اربعین» است که این ۲ ستون در روایت امام عسکری (ع) در کنار هم ذکر شده است؛ اما مهم آن است که در پیام نماز و زیارت اربعین انسان را چگونه متدین می‌کنند.

عبدالله جواد آملی شکوفایی عقل در پرتو نهضت حسینی
نشر اسرا - صفحه ۲۲۷

دکتر! برو دکتر...

نسرین: غذاتون داره سرد می‌شه استاد! دکتر: آخه تو از زندگی چی می‌دونی؟! من با همین دستنای خودم خیلی‌ها رو از مرگ حتمی نجات دادم و ندیدم خدا اون‌طرفا پیداش بشه. اونایی هم که زیر دستم مردن، آدمایی مثل تو انداختن گردن خدا... (بغض می‌کند) خدا خواسته... خدا ارحم الراحمین!

آنکون دیگر اشک از چشمانش سرازیر شده. دکتر: خدا چرا به من کمک نمی‌کنه؟! حالا که این بچه به کمک احتیاج داره، چرا از این دستا کاری برنمی‌آد؟! آنسرین بدون اینکه به دکتر نگاه کند، به طرف در خروجی می‌رود. دکتر به آرامی گریه می‌کند. نسرین در کنار چارچوب در می‌ایستد و در حالی که صدایش می‌لرزد:

نسرین: ببخشید استاد... من فکر می‌کنم این آقا سامان نیست که به کمک احتیاج داره! او در حالی که گریه می‌کند، به سرعت از اتاق خارج می‌شود.

سیدرضا میر کریمی و محمدرضا گوهری

خیلی دور، خیلی نزدیک

(چاپ اول، تهران: انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۸)

صفحات ۱۱۲ و ۱۱۳

قسم جلاله شیخ شهید

مرحوم شیخ افضل الله [فرمود: جناب آقا! اگر از من می‌شنوی، شما اینجا می‌ماند. ۳ مرتبه فرمود: والله والله می‌شنوی، شما اینجا می‌ماند که هم مرا می‌کشند و هم تو را. اینجا بمانید تا یک مجلس شورای ملی اسلامی درست کنیم و از این گرفتاری جلوگیری کنیم. سیدعبدالله بهبهانی] گفت: نخیر، چنین نیست. شیخ افضل الله [گفت: اکنون باشد تا معلوم شما خواهد شد.

مهدی جمشیدی

اصلاح طلبی سکولار

نشر ستوس - صفحه ۴۸

دکتر حسن آیت چرا شهید شد؟

دکتر جواد منصور: شهید دکتر سیدحسن آیت که میرحسین موسوی را گزینه مناسبی برای تصدی وزارت امور خارجه نمی‌دانست، در یکی از جلسات مجلس به انتقاد از کابینه معرفی شده پرداخت و اعلام کرد که اسنادی از ارتباط موسوی با فراماسونری در اختیار دارد و در جلسه بعدی مجلس آنها را در اختیار نمایندگان خواهد گذاشت. [اما وی در ۱۴ مرداد ۶۰ در مسیر مجلس ترور شد و به شهادت رسید. متأسفانه اسنادی که قرار بود شهید آیت در مجلس ارائه کند بعد از شهادت ایشان مفقود شد. مهران صادقی از عوامل سازمان مجاهدین خلق، افراد شرکت کننده در ترور شهید آیت را محمود پور تقی، مجید حبیبی و جمشید خرمغانی معرفی می‌کند. با این حال سازمان منافقین، مسؤولیت این ترور را - نظیر سایر اقدامات تروریستی - هرگز به عهده نگرفت که همین موضوع زمینه‌ساز اتهامات امروز شده است. ابراهیم خدابخنده از اعضای جاشده مجاهدین خلق هم گفت: به یاد دارم که مسعود رجوی در یکی از نشستهای توجیهی برای اعضای سازمان، درباره حسن آیت گفت: او عامل انگلیس بود و ما به همین خاطر او را ترور کردیم.

گفت‌وگو با پایگاه مرکز اسناد انقلاب اسلامی
۱۸ خرداد ۱۳۹۹

پیامبر اعظم (ص):

به کودکان محبت کنید و به آنها رحم کنید و هروقت به آنها وعده دادید به آن وفا کنید، چون آنها شما را روزی رسان خود می‌دانند.

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی

صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: محمد آخوندی
مدیر عامل: رضا شکیبایی
سر دبیر: سید عابدین نورالدینی

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر (عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۳۷۹۲ | تلفن: ۶۶۴۱۳۷۸۲ | فکس: ۶۶۴۱۳۷۹۲
پيام‌رسان: @vatanemrooz | پست الکترونیک: info@vatanemrooz.ir
چاپ: موسسه جام‌چم برتر پرنّا | توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰

نگاهی به آثار سینما و تلویزیون ایران درباره صهیونیسم

بازمانده تا شکارچی شنبه

و داغ است و امید می‌رود که وقوع جنگ تحمیلی ۱۲ روزه و اثبات دوباره خوی خونریز و قسی‌القلب صهیونیست‌ها که در دوران پس از ۱۷ تیر ۲۰۲۳ حتی صدای دولت‌های غربی را نیز درآورد و انزواي جهانی برای اسرائیل ایجاد کرد، منجر شود به اینکه آثار ماندگار درباره صهیونیست‌ها در سینمای ایران ساخته شود. در ادامه مروری بر آثار مطرح تاریخ سینما و تلویزیون ایران درباره این موضوع خواهیم داشت.

منطقه غرب آسیاست و در زندگی روزمره ما ایرانی‌ها نیز گهگاه نمود پررنگ داشته نبرداختند و دغدغه جدی و برجسته‌ای برای‌شان نبوده است. می‌دانیم که حساسیت افکار عمومی در ایران نسبت به مناقشه فلسطین و اشغالگری رژیم صهیونیستی، در قیاس با دهه‌های قبل، کم‌رنگ‌تر شده و این در حالی است که همواره می‌شنویم در افکار عمومی منطقه و کشورهای اسلامی، نفرت از صهیونیسم و اسرائیل جنایتکار همچنان زنده

بازمانده

دارد، در فیلم سیف‌الله داد نقش آفرینی کرد. داستان فیلم «بازمانده» - به دوران ابتدای حیات اسرائیل بازمی‌گردد، یعنی سال ۱۹۴۸ که این غده سرطانی به تازگی داشت در جهان خودش را به عنوان یک کشور مطرح می‌کرد. «بازمانده» یک فیلم پرهیجان و خوش‌ساخت است که ماجرای اشغال شهر حیفا در زمان قدرت گرفتن اسرائیل را نشان می‌دهد؛ دورانی که هنوز فلسطینی‌ها در سرزمین‌های اجدادی خود زندگی می‌کردند و با خشونت و سنگدلی مورد هجوم صهیونیست‌ها قرار می‌گیرند. این فیلم با نماد قرار دادن یک نوزاد به عنوان نمادی از فلسطین، نشان می‌دهد چگونه صهیونیست‌ها، چیزی را که مال خود نیست تصاحب می‌کنند و پایان فیلم نیز به صورت پیشگویانه، سرنوشت صهیونیست‌ها در شکست از غیرت و پایمردی مقاومت را نشان می‌دهد. نکته جالب دیگر، درباره «بازمانده» ترکیب عوامل آن است که بهترین‌های سینمای ایران هستند. موسیقی: مجید انتظامی، گریم: عبدالله اسکندری، فیلمبرداری: علیرضا زربین، دست و دوبله: بزرگانی مثل ناصر طهماسب و منوچهر والی‌زاده. بنابراین تعجب ندارد که این فیلم تا چه حد ماندگار شد و همچنان نیز یکی از فیلم‌های خاطره‌انگیز و برتر دهه ۷۰ شمسی محسوب می‌شود.

مرحوم سیف‌الله داد که به عنوان یکی از مدیران سینمایی موفق بعد از انقلاب شناخته می‌شود، عمر کوتاهی داشت و تعداد فیلم‌هایش نیز زیاد نبود اما فیلم «بازمانده» او که چه‌بسا بهترین فیلمش باشد، به تنهایی نام او را به عنوان یکی از فیلمسازان خوب سینمای ایران در یادها نگه داشت. «بازمانده» محصول سال ۱۳۷۴ بود و در کشور سوریه با بازیگران عرب فیلمبرداری شد و غسان مسعود که اکنون یک بازیگر بین‌المللی است و تجربه همکاری با ردلی اسکات را

مدار صفر درجه

ستوده شده شهاب حسینی را داشت و توسط حسن فتحی در یک حال و هوای رمانتیک و تاریخی ساخته شد. این سریال البته شاید مستقیماً درباره اسرائیل و صهیونیست‌ها داستانش را جלו نبرد اما در دوران جنگ دوم جهانی و زمینه‌های شکل‌گیری رژیم صهیونیستی و تقویت اندیشه صهیونیسم می‌گردد و داستان یک دانشجوی ایرانی در فرانسه است که عاشق دختری یهودی می‌شود و در دوران سيطرة بافتن آلمان نازی بر فرانسه، آنها به ایران می‌آیند و در این اثنا، عمو آن دختر که یک صهیونیست است، قصد دارد شخصیت اصلی سریال را بکشد و بدین شکل، نگاه عقیدتی - سیاسی سریال در بستری از داستان تاریخی و عاشقانه روایت می‌شود که بسیار جذاب و دلچسب است. یکی از ماندگارترین ترائه‌های علیرضا قربانی نیز برای این سریال خوانده شد که هم شعری و زین به بر معنا دارد و هم با تلفیق آهنگ‌های اروپایی قرن بیستمی، حس و حال درونی سریال را بازتاب می‌دهد و به موسیقی سنتی ایرانی نیز پیوند می‌خورد.

شاید یکی از موفق‌ترین سریال‌های دهه ۸۰ تلویزیون، «مدار صفر درجه» بود که بسیار دیده شد و محبوبیت داشت؛ سریالی که یکی از نخستین نقش‌آفرینی‌های گل کرده و

چشم‌های آبی زهرا

می‌شود. داستان دلخراش این سریال، خشم صهیونیست‌ها را برانگیخت و در غرب با اتهام نخرمای یهودستیزی ممنوع اعلام شد به طوری که حتی نمایندگان از کنگره آمریکا درباره این سریال موضع‌گیری کردند. داستان این سریال آن زمان شاید رادیکال به نظر می‌رسید ولی با وقایع اخیر در غزه، به نظر می‌رسد از دست صهیونیست‌ها هر جنایت مرگبار و غیرقابل باوری برپایند. آثاری که درباره رژیم صهیونیستی یا وابستگی به آن در ایران ساخته شده محدود به عناوین بالا نیست. می‌توان اسامی بیشتری از فیلم‌های ایرانی درباره فلسطین و جنایات اسرائیلی‌ها فهرست کرد اما شاید معروف‌ترین‌ها و دیده‌شده‌ترین‌ها همین ۶ موردی باشد که در آنها پرداختیم، به نظر می‌رسد آثار برجسته‌تر سینمای ایران درباره صهیونیست‌ها، آن مواردی است که رنگ و بوی تاریخی دارند و ریشه‌های شکل‌گیری رژیم اشغالگر قدس و اندیشه صهیونیسم را مورد واکاوی قرار دادند. این موضوع نشان می‌دهد رویکرد عمقی به این موضوع زمانی که با نگاه تاریخی عجین شود، می‌تواند معجزه درام را به خدمت خود دریاورد تا حقایق را برملا کنند و بر مخاطب اثر بگذارند.

این مورد شاید پر حاشیه‌ترین اثری باشد که در ایران علیه رژیم صهیونیستی ساخته شده است. داستان این سریال درباره جنایت صهیونیست‌ها در پیوند زدن چشمان یک دختر زبایی فلسطینی به یک پسر اسرائیلی است که از طریق فریب و در پوشش کارمندان سازمان ملل انجام

وفا

و فرهاد قائمیان بازی کرده‌اند و محمد اصفهانی ترائه تیتراژ آن را خوانده که در زمان خود بسیار محبوب شد. حتی نوع بستن روسری کاراکتر وفا با بازی هانیبه توسلی در زمان پخش سریال برای دختران جذابیت داشت و در نیمه دهه ۸۰، مدل روسری لبنانی در خیابان‌های تهران ترند شده بود. سریال «وفا» از مولفه‌های سریال‌های موفق داستانی استفاده می‌کرد؛ قصه‌ای عشقی داشت با حال و هوای سینمایی تریلر جاسوسی و بازیگران خوش‌چهره‌اش در نقش‌های مختلف حضور داشتند. در این سریال، یک جاسوس اسرائیل به نام ژوبین به دلیل مرگ والدینش در بیمارستان روانی بستری بود و توسط یکی از تروریست‌های موساد به نام خرچنگ از آنجا فراری داده می‌شد تا به اردن و سپس به لبنان رود و عملیات اسرائیل را پیاده کند و در تقابل با این جبهه، نیروهای حزب‌الله لبنان قرار داشتند و حال و هوای این سریال در ایام نزدیک به جنگ ۶ روزه بود.

شکارچی شنبه

پیش‌پردیزرگش می‌رود و تحت تاثیر او که یک خاخام بسیار خشونت‌طلب و شرور صهیونیست است، شستشوی مغزی می‌شود و او هرگونه احساس انسانی و شفقت خالی می‌شود. این فیلم بخوبی نشان می‌دهد که چگونه اسرائیل به عنوان یک پادگان بزرگ در منطقه غرب آسیا تشکیل شده و به صورت وجودی و ذاتی با خونریزی و وحشیگری عجین شده، به طوری که شهروندانش را آموزش می‌دهد که حس انسانی نداشته باشند. «شکارچی شنبه» روایتگر ظهور و رشد جنایتکارانی مثل بن‌گوریر و آریل شارون است و تلنگر می‌زند که چگونه ممکن است چنین موجودات خالی از شفقت و انسانیت بر پهنه کره خاکی قدم گذاشته باشند. نکته برجسته «شکارچی شنبه»، حضور استاد علی نصیریان در نقش پدربزرگ است که شاید یک نقش مشابه با بزرگ آقا در سریال «شهرزاد» اما چند سال زودتر از آن سریال به نظر برسد و بار دیگر اثبات‌کننده مهارت‌های بالای این استاد بازیگری، چه در بروز دادن شراارت و چه در نگاه محبت‌آمیز است. «شکارچی شنبه» در سال ۱۳۹۱ از صالوسیمیا پخش شد و بازخورد متوسط از منتقدان سینمایی دریافت کرد.

۱۹۶۸

سال ۱۹۶۸ تیم ملی فوتبال ایران با تیم فوتبال اسرائیل در فینال جام ملت‌های آسیا روبه‌رو می‌شد و قرار گرفتند و میزبان این مسابقه هم ایران بود. خیلی از کشورهای دنیا در آن ایام این رژیم را به رسمیت نمی‌شناختند اما حکومت پهلوی میزبان تیم فوتبال آنها شده بود. ۵ سال از قیام ۱۵ خرداد و ۴ سال از تبعید امام بابت سخنرانی توفانی‌اش علیه اسرائیل می‌گذشت و حالا این مسابقه داشت داخل خاک ایران برگزار می‌شد. «۱۹۶۸» فیلمی است درباره همان مسابقه فوتبال و بیرون از مستطیل سبز هم به مسائل دیگری مثل فضای سیاسی آن دوره، کیفیت شکل‌گیری تیم ملی و نقش جامعه در حمایت از تیم هم پرداخته است. مردم ایران که نمی‌توانستند جلوی برگزاری چنین مسابقه‌ای را بگیرند، هواداری سرسختانه از تیم ملی خودشان که نسبت به سایر

مسابقات، شوری چندبرابر داشت، جو سنگینی برای بازیکنان تیم رژیم صهیونیستی ایجاد کردند. امیرمهدی پوروزیری که قبلاً سریال‌هایی مثل «شاداباد» و «هینو» را کارگردانی کرده بود، با ۱۹۶۸ نخستین فیلم بلند سینمایی‌اش را تجربه کرد و ایرج محمدی که از تهیه‌کننده‌های باسابقه تلویزیون است و با کسانی مثل مرضیه برومند، سیروس مقدم، رضا عطاران، سعید آقاخانی، برزو نبیک‌زاد، منوچهر هادی و احسان عدیدی‌پور سریال ساخته، اینجا سومین تهیه‌کنندگی‌اش در سینما و نخستین حضورش در فجر را تجربه کرد. امیر نوروزی، پادینا کیانی، امیراحمد قزوینی، هادی شیخ الاسلامی، سیامک ادیب، منصور نصیری و لیندا کیانی در «۱۹۶۸» بازی کردند و فیلم محصول موسسه روح‌الله بود. علاوه بر این ۷ عنوان، می‌توان به فیلم‌ها و سریال‌هایی مثل